

Saarde Sõnumid

Nr 11 (260) 19. detsember 2024

Avati Kilingi-Nõmme Päästeameti ning Politsei- ja Piirivalveameti ühishoone

Foto: Martti Rooden

29.11.2024 avati Kilingi-Nõmme aadressil Pärnu tn 79 Päästeameti ning Politsei- ja Piirivalveameti ühishoone. Uus maja on projekteeritud energiasäästlikult ning nii päästjate kui politseinike vajadustega arvestades. Päästjad said hoonet kasutama asuda ja sealt väljakutsetele reageerida juba alates 31. oktoobrist.

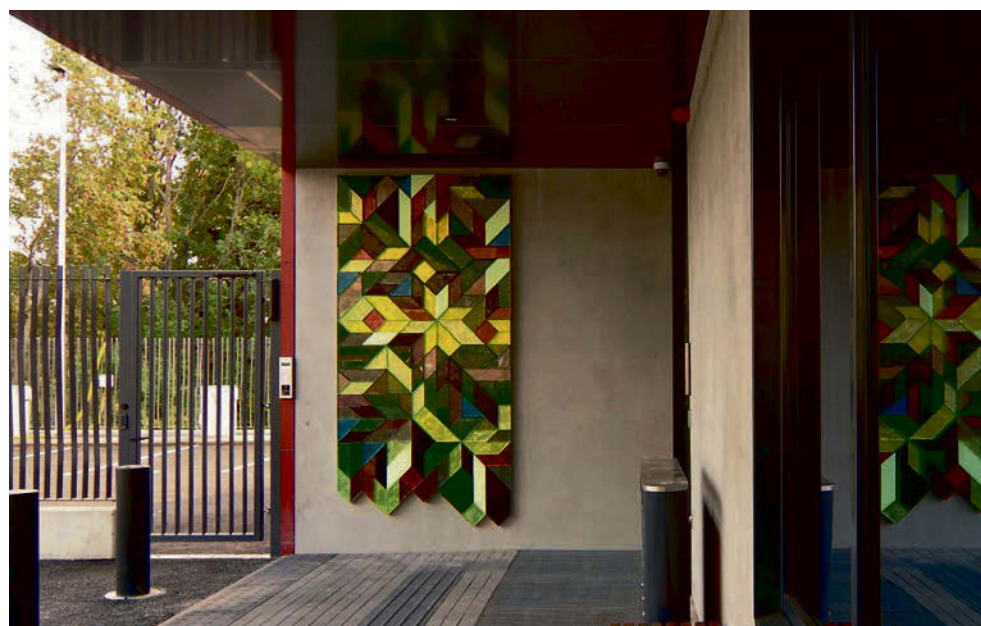
Ühishoone avamisel osalesid teiste seas siseminister Lauri Läänemets, Päästeameti peadirektor Margo Klaos, Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsi juhatuse liige Janek Lepp, Politsei- ja Pii-



Foto: Päästeamet



Foto: Urmet Tihane



Kilingi-Nõmme ühishoone kunstikonkursi võidutöö Maret Sarapu „Süsinik ja kevlar“. Foto: Kadri Karon

rivalveameti peadirektori asetäitja Janne Alavere, Embach Ehitus OÜ juhatuse esimees Andres Salusaar, Saarde Vallavolikogu esimees Eiko Tammist ning komandopealik Sven Koovit.

Ligikaudu 1020 ruutmeetrise Kilingi-Nõmme ühishoone projekteerija on Novarc Grupp OÜ, arhitektid Reino Rass ja Inge Sirkel-Suviste ning sisearhitektid Eeva Masso ja Hene-Leen Rass. Hoone ehitas Embach Ehitus OÜ. Omanikujärelevalvet tegi Keskkonnaprojekt OÜ. Ehitus läks maksma umbes 5,9 miljonit eurot. Valminud A-energiaklassi maja on madalate hoolduskuludega ja olemas on elektrigeneraatorid juhuks, kui vool ära läheb.

Saarde vallavolikogu esimees Eiko Tammist ütles ühishoone avamisel, et päästjad on panustanud kogukonda juba 120 aas-

tat. Ta lisas, et “Mul on hea meel tõdeda, et üks kogukond – riigikaitse kogukond –, on astunud sammu edasi tuleviku suunas, et muuta meie koduvald veelgi turvalisemaks. Oleme vallarahvana uhked oma turvalisuse tagajate üle.”

Hoone peasissepääsu ilmestab kunstikonkursi võitnud Maret Sarapu klaaspannoo “Süsinik ja kevlar”. Klaaspannool näeb viiteid rahvuslikule kaheksakannale, teenetemärgile, erakordselt vastupidavale süsinik- ja kevlarkanga tekstuurile. Värviline teos laoti kokku 154-st erikujulistest 25 mm-paksustest valgusti toel helendavatest ja mittehelendavatest klaasplokkidest. Valminud teose kõrgus on 2,9 meetrit ning laius 1,4 meetrit ning kogukaal ligi 350 kg.

Pannoo autor Maret Sarapu on Kilingi-Nõmme pärit klaasikunstnik ja Tallinna rakenduskunsti trien-

naali üks korraldajatest ning tänavuse peanäituse kurator. Ta on õppinud Eesti Kunstiakadeemias klaasikunsti erialal ning täiendanud end nii Eestis kui välismaal. Maretit peetakse üheks edukamaks tegijaks monumentaalkunsti vallas, kuid ta on samavõrd andekas ka intiiimsete väikevormide ja kontseptuaalsete installatsioonide loojana. Tema töid võib leida klaasi-, tarbekunsti ja disainimuuseumis Eestis, Ameerika Ühendriikides, Saksamaal, Türgis ja Belgias ning mitmetes avaliku ruumi hoonetes Eestis.

Päästjate ja politseinike paremad töötingimused loovad ka paremad eeldused ja võimalused väljakutsetele reageerida ning seeläbi suureneb kogu Saarde valla ja lähiumbruse turvatunne.

Külli Karu
abivallavanem



Vallavanema veerg

Head vallaelanikud!

Selja taha on jäänud värvideküllane, keskmisest soojem sügis ja seda jääb meenutama palju häid emotsioone pakkunud isadepäeva kontsert.

Saarde Vallavalitsus osales 19.-21.11.2024 kaitseväge korraldatava õppuse raames „Decisive Lancer 2024“, mille eesmärk oli koostöös partnerasutustega harjutada elanikkonnakaitse operatsioonide juhtimist riigikaitse kriisis. See tähendab ulatusliku evakuatsiooni, varjumise võimalusi avalikus ruumis, kiiret ohuteavitust, kriisikommunikatsiooni, päästetööde läbiviimist ja kriisikordinatsiooni tagamist kohalike omavalitsuste ja täidesaatva riigivõimu asutuste vahel. Õppuse kokkuvõtet tehes saime kinnitust, et elanikkonnakaitse on valdkond, mis vajab nii riiklikult kui kohalike omavalitsuste siseselt veelgi rohkem tähelepanu ja süsteemset tegutsemist. Püstitatud ülesannete tõhusamaks täitmiseks on Siseministeeriumil kavas eraldada aastatel 2025–2027 (st kolm aastat järjest) kõikidele omavalitsustele elanikkonnakaitse spetsialisti ametikoha loomiseks ja selle mehitamiseks toetust iga-aastaselt 9 493€.

Käesoleval aastal võetakse talve algus vastu 21. detsembril kell 09.20 mida nimetatakse rahvakalendri järgi talviseks pööripäevaks. See on päev, mil päev on kõige lühem ja öö kõige pikem.

Soovin Teile kõigile ilusat jõuluootusaega ja meeleolukat aastavahetust!

Vallavanem Raivo Ott

Tähelepanuks bussiga liiklejatele

Vastavalt Saarde Vallavalitsuse taotlusele ja kooskõlastatult sõitjate nõudlusega, tellib Pärnumaa Ühistranspordikeskus (PÜTK) maakonnaliini nr 78 Pärnu-Soometsa-Häädemeeste-Kilingi-Nõmme keskpäevase reisi väljumisel 15:30 Kilingi-Nõmmest

Järjasse sõidul väikese kõrvalesõiduga Tali peatuselt Tali koolini ja tagasi. Liinimuudatus jõustub 06.01.2025 Kaunist jõuluaega soovides,

Avo Rahu
PÜTK vanemlogistik

Rail Balticu planeeringu avalikustamise tulemused

Pärnu maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudteetrassi koridori asukoha määramine“ ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande uuendatava osa avalik väljapanek toimus 30.09.-28.10.2024 ning avalikud arutelud 13.11.2024 Uulu Kultuuri- ja spordikeskuses, 14.11.2024 Kilingi-Nõmme Klubis ja 15.11.2024 Pärnu riigimajas. Avalikustamise ajal esitas kirjalikult ettepanekuid ja küsimusi kuus isikut. Ettepanekuid ja küsimusi esitati seoses hüvitusmeetmete kava koostamise meetodikaga, hüvitusmeetmeid toetavate puhveralade paiknemise ja ruumikujuga,

puhveralades kaevandamise võimaldamisega, maavarade varustuskindluse tagamisega, moodustatavate püsielupaikade ruumikujudega, uute juurdepääsuteede rajamise ja hooldamisega, raudtee kaitsevööndi hooldamisega, joogivee kättesaadavusega, pinna- ja põhjavee režiimi muutustega ning tuulemurruga. Esitatud küsimustele vastati ning ettepanekutega mitteametustamist korra lisati põhjendused. Ettepanekute alusel täpsustati keskkonnamõju meetmeid seoses joogivee kättesaadavusega, pinna- ja põhjavee režiimi muutustega ning tuulemurruga.

Saarde Vallavolikogu istungil

21. novembril 2024 toimus Saarde Vallavolikogu istung Kilingi-Nõmme Klubis. Istungil osales 14 volikogu liiget. Istungi päevakorras oli 6 punkti.

1. Võeti vastu otsus „Saarde valla üldplaneeringu vastuvõtmine ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande vastavaks tunnistamine“.

2. Anti määrus „Surju Kooli arengukava aastateks 2025–2028“.

3. Otsustati Saarde Vallavolikogu määruse eelnõu „Välireklaami paigaldamise eeskiri ja reklaamimaksu

kehtestamise kord Saarde vallas“ lisada järgmise volikogu istungi päevakorda.

4. Võeti vastu otsus „Haridusleppete tingimustega mitte nõustumine“.

5. Volikogu ei toetanud otsuse eelnõu „Rahalise kohustuse võtmine“.

6. Kuulati vallavanema informatsiooni.

Istung on järelvaadata: <https://www.youtube.com/watch?v=aCYRISK0ZIA>

Kõigi Saarde Vallavolikogu otsuste,



Saarde Vallavalitsuse istungitel

1. Anti 5 sotsiaalvaldkonna korraldust.

2. Anti korraldus sulgeda Surju Kooli lasteaed ajutiselt, suvepuhkuseks 25.06.2025 kuni 11.07.2025. Surju Kooli lasteaia ajutiselt sulgemise ajal 25.06.2025 – 11.07.2025 on vajadusel võimalus kasutada Kilingi-Nõmme Lasteaed Krõll lasteaia kohta.

3. Kinnitati tunnustamise alused noorte-, kultuuri- ja kogukonnavaldkonnas.

4. Anti korraldus kinnitada Saarde vallas Kamali külas asuv Karjääri kinnistu (registriora nr 2602206, katastritunnus 71101:004:0083, sihtotstarve mäetööstusmaa 100%, pindala 12,83 ha) võõrandamiseks korraldatud avaliku kirjaliku enampakkumise protokoll ning tunnistati avalik kirjalik enampakkumine nurjunuks, kuna enampakkumisele ei esitatud ühtegi pakkumist.

5. Anti korraldus viia läbi Saarde vallas Kamali külas asuva Karjääri kinnistu (registriora nr 2602206, katastritunnus 71101:004:0083, sihtotstarve Mäetööstusmaa 100%, pindala 12,83 ha) avalik kirjalik elektrooniline enampakkumine alghinnaga 150 000 (ükssada viiskümmend tuhat) eurot.

6. Anti korraldus kinnitada Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuv Saarde tn 20 hoonestatud kinnistu (registriora nr 1671706, katastritunnus 30601:005:0037, sihtotstarve elamumaa 100%, pindala 4086 m²) võõrandamiseks korraldatud avaliku kirjaliku enampakkumise protokoll ja tunnistada avalik kirjalik enampakkumine nurjunuks, kuna enampakkumisele ei esitatud ühtegi pakkumist

7. Anti korraldus viia läbi Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuv Saarde tn 20 hoonestatud kinnistu (registriora nr 1671706, katastritunnus 30601:005:0037, sihtotstarve elamumaa 100%, pindala 4086 m²) avalik kirjalik elektrooniline enampakkumine alghinnaga 25 000 (kaks-kümmend viis tuhat) eurot.

8. Anti ehitusluba.

27. novembril toimunud istungil:

1. Anti 4 sotsiaalvaldkonna korraldust.

2. Anti korraldus eraldada reservfondist raha 10.11.2024 korraldamisega seotud tööjõukulude katmiseks 2551,00 eurot.

3. Anti kasutusluba eluhoone kasutusele võtmiseks asukohaga

Saarde vald, Kamali küla.

4. Anti ehitusluba.

5. Anti ehitusluba Saarde vald, Tõlla külas asuva laut-küüni lammutamiseks.

6. Anti korraldus eraldada Saarde valla 2024. a eelarvest kultuuri-, spordi- ja külaliikumise sihtotstarbeline mittetulundustegevuse toetus (tegevusala 08109 Saarde valla seltsitegevusele) kogusummas 300 (kolmasada) eurot MTÜ Ristiküla Külaseltsi poolt toetuse saamiseks esitatud taotluses toodud tegevuste läbiviimiseks.

7. Otsustati edastada volikogule määruse eelnõu „Saarde valla 2025 aasta eelarve“.

8. Toimusid arutelud: 1) Kilingi-Nõmme Klubi avaliku ürituse teatis jõuluaja alguse tähistamise kohta 01.12.2024 kell 16-17. Sellega seoses soovitakse 01.12.2024 ajavaheajaks 15.45-17.15 liiklusele sulgeda Kilingi-Nõmme bussijaama plats. Ühistranspordi peatus viiakse ajutiselt Pärnu tn 44 ette, otsustati et vallavalitsus teavitab ajutise muudatuse osas asjaomaseid ettevõtteid ja asutusi; 2) Kilingi-Nõmme lasteaed Krõll avaliku ürituse teatis 01.12.2024 kell 11-14 toimuva Päkapikkude linnaseikluse kohta. Tegemist on kogupere linnaseiklusega, kus seigeldakse Kilingi-Nõmme linna vahetus läheduses ja läbitakse erinevaid tegevuspunkte. Eeldatavaks osalejate arvaks prognoositakse 100 inimest, otsustati võtta info teadmiseks; 3) Konkursikomisjon viis 25.11.2024 ja 26.11.2024 läbi vestlused nelja sotsiaalnooriku ametikohale kandideerijaga. Komisjon tegi otsuse ning valituks osutunud kandidaadile saadetakse vastav teade.

05. detsembril toimunud istungil:

1. Kinnitati Munitsipaalasutuste õppekoha tegevuskulu arvestusliku maksumus 2025. aastaks.

2. Kiideti heaks hajaasustuse programmist eraldatud toetuse kasutamise kohta esitatud projekti aruanne.

3. Anti korraldus reservfondist raha eraldamiseks 1023 eurot lisageneraatori ja pikenduskaabli ostmiseks.

4. Anti korraldus isikliku kasutusse seadmiseks.

5. Otsustati maa riigi omandisse jätmine ja riigimaale hoonestusõiguse seadmine.

6. Anti korraldus kinnisasjade piiride muutmiseks, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramiseks.

määruste ja protokollidega on võimalik tutvuda Saarde valla dokumendiregistris, mille leiate veebilehelt www.saarde.ee. Vallavolikogu määrused avaldatakse ka elektroonses Riigi Teatajas www.riigiteataja.ee.

7. Anti 4 sotsiaalvaldkonna korraldust.

8. Anti ehitusluba Surju külas, Uue-Kooli kinnistule Surju kooli mänguväljaku püstitamiseks.

9. Anti korraldus juubeliteotuste maksmiseks.

10. Otsustati volikogule edastada otsuste eelnõud „Arengustrategia „Pärnumaa 2035+“ seire ja tegevuskava 2024-2028 heakskiitmine“ ja „Saarde Vallavolikogu 21.09.2023 otsuse nr 1-3/96 „Vallavalitsuse liikmete kinnitamine“ muutmine“ ning määruse eelnõu „Välireklaami paigaldamise eeskiri ja reklaamimaksu kehtestamise kord Saarde vallas“.

11. detsembril toimunud istungil:

1. Kehtestati sisetulekust mittemõltuvate sotsiaaltoetuste ja sisetulekust mõltuvate sotsiaaltoetuste piirmäärad.

2. Anti korraldus lubada MTÜ-l Ristiküla Külaselts ürituse korraldamine 14.12.2024 kell 12.00-17.00.

3. Anti korraldus lubada Surju Rahvamajal aastavahetuspeo korraldamine 31.12.2024 kell 21:00-23:59 ja 01.01.2025 kell 00:00-05:00.

4. Anti korraldus reservfondist 240 euro eraldamiseks MTÜ-le Pärnumaa Spordiveteranide Koondis, Saarde valla veteransportlaste osalemine EOK ja Eesti Seeniorspordi Liidu korraldatavatel suvemängudel.

5. Anti korraldus teeservituudi seadmiseks.

6. Toimusid arutelud: 1) Tutvuti Pärnu Linnavalitsuse esitatud ettepanekutega osaleda Pärnu linna munitsipaallasteaedade ja munitsipaalhuvikoolide põhivaraga seotud amortisatsioonikulude katmisel. Otsustati keelduda osalemast Pärnu linna lasteaedade ja huvikoolide põhivaraga seotud amortisatsioonikulude katmisel; 2) Tutvuti Viljandi Linnavalitsuse esitatud ettepanekuga osaleda Viljandi linna koolide ja lasteaedade kapitalikomponendi kulude katmisel. Otsustati keelduda osalemast Viljandi linna koolide ja lasteaedade kapitalikomponendi kulude katmisel; 3) Otsustati tellida eestkostetava huvide vajalikud elektritööd ning tasuda selle eest.

Vallavalitsuse istungite protokollidega ja juurdepääsupiiranguteta korraldustega on võimalik tutvuda Saarde valla dokumendiregistris, mille leiate veebilehelt www.saarde.ee.

Saarde Vallavalitsuse lahtiolekuajad pühade ajal

23.12	08.00-13.00
24.12-26.12	SULETUD
27.12	08.00-15.00
31.12	08.00-13.00
01.01	SULETUD

Saarde valla üldplaneeringu avalik väljapanek

Saarde Vallavalikogu võttis 21.11.2024 otsusega nr 161 vastu Saarde valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH)aruande.

Saarde Vallavalitsus korraldab üldplaneeringu planeerimiseaduse § 87 kohase avaliku väljapaneku **30.12.2024 kuni 31.01.2025.**

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada üldplaneeringu kohta arvamust. Arvamusel palume saata elektrooniliselt aadressile info@saarde.ee või postiga aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme, Saarde Vallavalitsus, Pärnu maakond 86304. Avaliku väljapaneku jooksul on planeeringu materjalidega ning üldplaneeringu kohta PlanS § 85 lõike 1 alusel antud kooskõlastuste ja arvamusetega võimalik tutvuda elektrooniliselt Saarde valla veebilehel <https://saarde.ee/uldplaneering>.

Paberkanjal üldplaneeringu materjalidega (seletuskiri, joonised, KSH aruanne) on võimalik tutvuda asutuste lahtiolekuaegadel järgmistelt: Kilingi-Nõmme

raamatukogus (Sambla tn 20, Kilingi-Nõmme); Tihe- metsa raamatukogus (Valga mnt 21, Tihe- metsa alevik); Surju raamatukogus (Valla, Surju küla); Tali raamatukogus (Kase tee 1, Tali küla).

Saarde Vallavalitsus korraldab üldplaneeringu avaliku väljapaneku tule- muste **avalikud arutelud 12.03.2025 järgmiselt:**

- algusega **kell 15.00 Surju rahvamajas** (Sireli, Surju küla);
- algusega **kell 17.30 Kilingi-Nõmme klubis** (Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme).

Avalikul arutelul tutvustab Saarde Vallavalitsus avaliku väljapaneku kestel esitatud kirjalikke arvamusid ja oma seisukohti nende kohta, põhjendab üldplaneeringu koostamisel valitud lahendusi ning vastab muudele üldplaneeringut käsitlevatele küsimustele.

Saarde valla üldplaneering hõlmab kogu valla territooriumi (pindala 1065 km²). Planeeringuala piir on nähtav maakasutusplaanil (joonis 1).

Üldplaneeringuga lahendatakse valla ruu-

milistest vajadustest lähtuvalt PlanS § 75 toodud ülesanded. Saarde valla ruumilisteks vajadusteks on keskuste tugevdamine, elamuehituse ja ettevõtlustegevuse võimaldamine, väljakujunenud asustusstruktuuri jätkusuutlikult edasi arendada, taastu- venergia arendamiseks suu- niste andmine.

Asustusstruktuuris olu- lisi muudatusi ei kavan- data – elamu- ja ettevõtlus- alasid planeeritud eelkõige Kilingi-Nõmme, et tugev- dada selle toimimist kes- kusena ja rikastada elamu- turgu. Kilingi-Nõmme ja Tihe- metsas on planeeritud ka segafunktsiooniga maa- alasid, et olla tuleviku are- dussoovide ja -vajaduste osas paindlik ja/või soodus- tada kasutusest väljas alade taaskasutusele võtmist. Tuuleenergeetika alad (või- malikud tuulepargi alad) on kavandatud valla idaossa.

Valdav osa valla territoo- riumist jääb hajaasustusega alaks, kus võimaldatakse eluasemekoha rajamist ja/ või piirkonda sobituvat ette- võtluse arendamist.

Võrreldes varasema olukorraga on sõnastatud

Saarde valla kui terviku ruumilise arengu põhimõt- ted, suundumused ja vaja- dused. Kehtivate üldplanee- ringutega võrreldes on uusi arendusalasid määratud vähem, kuid segafunktsioo- niga maa-alade määramine võimaldab paindlikumat maakasutust. Vähendatud on detailplaneeringu koos- tamise kohustust. Määra- tud on tuuleenergeetika alad, mis on põhimõtte- liselt sobivad tänapäe- vaste tööstuslike tuulikute kavandamiseks kas pro- jekteerimistingimuste või detailplaneeringu alusel.

Üldplaneeringu koosta- misega paralleelselt viidi läbi KSH. KSH ülesanne on selgitada, kirjeldada ja hin- nata üldplaneeringu ellu- viimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja määrata vajadusel leevendusmeet- med. KSH tulemused kajas- tuvad üldplaneeringu lahen- duses läbi maakasutus- ja ehitustingimuste. KSH tulemusel selgus, et Saarde valla üldplaneeringu ellu- viimisega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju. Piiriülest mõju Saarde valla üldplaneeringu elluviimisel ei kaasne.

Saarde valla tuulepargi ja tuulepargi toimimiseks vajaliku taristu kavandamise kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH programmi avalik väljapanek

15.08.2024 tegi Saarde Val- lavolikogu otsuse nr 148 „Saarde valla tuulepargi ja tuulepargi toimimiseks vaja- liku taristu kavandamise kohaliku omavalitsuse eri- planeeringu ja keskkonna- mõju strateegilise hindamise algatamine“.

Saarde Vallavalitsus kor- raldas planeerimiseaduse (edaspidi ka PlanS) § 100 alusel Saarde valla tuulepargi ja tuulepargi toimimiseks vajaliku taristu kavanda- mise kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eel- valiku lähteseisukohtade ja KSH programmi avaliku väl- japaneku.

Väljapanek toimub 03.12.24 kuni 06.01.25. Paberkanjal dokumentidega on kõigil isikutel võimalik tutvuda lahtiolekuaega- del Saarde Vallavalitsuses (Nõmme 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald) ja Tihe- metsa raamatukogus (Valga mnt 21, Tihe- metsa alevik, Saarde vald). Elektroonselt leiab dokumendi Saarde valla koduleheküljelt ([https:// saarde.ee/saarde-tuulepargi edasiarendus](https://saarde.ee/saarde-tuulepargi-edasiarendus)).

Avaliku väljapaneku

jooksul on igal isikul õigus avaldada kohaliku omavalit- suse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegi- lise hindamise programmi kohta arvamust (PlanS § 100 lg 2). Arvamusel on võima- lik saata kirjalikult e-posti aadressile info@saarde.ee või Saarde Vallavalitsusse (Nõmme 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304, Saarde vald).

Vastavalt PlanS § 101 tuleb lähteseisukohtade ja KSH programmi avalik aru- telu korraldada 45 päeva jooksul pärast avaliku väl- japaneku lõppemist. Seega korraldab Saarde Vallavalit- sus eriplaneeringu avalikud arutelud uuel aastal veebrua- rikuus.

Eriplaneeringu avalikud arutelud on planeeritud:

- 6. veebruaril 2025 kell 17.00 Kilingi-Nõmme Klubis (Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald);
- 10. veebruaril 2025 kell 17.00 Tihe- metsa Huvi- ja Spordikeskuses (Valga mnt 21, Tihe- metsa, Saarde vald).

Terviseamet mõõtis Saarde tuulepargis mürataset

Novembrikuu viimane nädal algas Terviseameti rahvatervise labori spetsia- listidel Saarde tuulepargi tuulikute all, et mõõta tuu- lepargi mürataset. Esinda- tud oli nii Tallinna kui ka Tartu meeskond. Kohal oli ka OÜ Utilitas Wind kesk- konnaspetsialist Mairika Kõlvart ja valla taastuve- nergia spetsialist Merileid Kütt.

Müra mõõtmispunk- tid asusid elamute juures, samuti tuulegeneraatori- tega külgneval alal (refe- rentsed mõõtmispunktid). Mõõtmise kestvus ühes mõõtepunktis oli 24 tundi ja andmed salvestati pide- valt 1-minutilise sammuga. Punkte oli kokku 13 tükki, neist 4 kinnistul mõõdeti ka madalsagedusmüra (ala- tes 10 Hz). Madalsagedu- sega müra mõõtmine viidi läbi elamute ruumides. Madalsagedusliku müra mõõtmine on akrediteeri- tud teenus, mis vastab sot- siaalministri 03.04.2002 määruse nr 42 (lisa 1) nõuetele. Infraheli mõõt- mised teostati vastavalt sotsiaalministri 06.05.2002 määruse nr 75 “Ultra- ja infraheli helirõhutase- mete piirväärtused ning ultra- ja infraheli helirõhutase- mete mõõtmine” nõuetele. Kuigi see teenus ei ole akredi- teeritud, on Terviseametil

olemas vajalikud mõõte- riistad ja kompetents nende mõõtmiste läbiviimiseks. Väliskeskonna mürata- seme mõõtmine toimus vastavalt keskkonnami- nistri 16.12.2016 määruse nr 71 nõuetele ja standar- dile EVS-ISO 1996-2:2017. See osa mõõtmistest vastab täielikult ka akrediteerimis- nõuetele.

Olemasoleva Saarde tuu- lepargi mürataseme mõõt- mised tekitasid kohalikes elanikes palju küsimusi. Eelkõige pakkusid kõneai- net Terviseameti poolt kasu- tatavad mõõtmiseadmed. Selleks võttis vald ühendust Terviseameti kommunikati- sioonijuhi Imre Kaasiga. Tema sõnul on Saarde valla tuulikutega seoses Tervise- ameti poole pöördunud ka kohalikke elanikke, kelle küsimustele püütakse vas- tuseid anda.

Terviseameti kommuni- katsioonijuht **Imre Kaas:** „Terviseameti labor järgib mõõtmistel kõiki kehtivaid standardeid ja meetodeid ning on oma töös erapooletu. Mõõtmiste tulemused edastatakse tellijale ning on vastavalt lepingule konfidentsiaalsed. Tellijal on siiski õigus tulemused soovi korral avalikustada.“

Saarde Vallavalitsuse ja OÜ Utilitas Wind poolt on kavandatud müra mõõt-



Foto: Merileid Kütt

miste uuringu tulemused avalikustatakse uuel aastal. Mürauuringu tulemusi võe- takse arvesse ka käimas- oleva eriplaneeringu kesk- konnamõju strateegilise hindamise aruandes.

Terviseameti kommuni- katsioonijuht **Imre Kaas:** „Rõhutame veel kord, et Terviseamet seisab Eesti inimeste tervise eest ning labori eksperdid viivad mõõtmisi läbi erapooletult ja professionaalselt. Kuigi mõned mõõtmise aspektid ei ole akrediteeritud, ei tähenda see, et need oleksid

ebausaldusväärsed. Tervi- seamet kasutab kõiki vaja- likke meetodeid ja vahen- deid, et tagada täpsed ja usaldusväärsed tulemused.“

Mõõtmiste tulemuste ava- likustamisest annab vald teada kõikides valla ametli- kes kanalites ning korralda- takse ka avalik arutelu.

Terviseameti mõõtmised toimusid 25.-27.11.2024. aastal tuuleparki ümbrit- seva nelja kilomeetrise mõjuareali sees.

Merileid Kütt
taastuenergia spetsialist



SAARDE TUULEPARGI EDASIARENDUSE AVALIK VÄLJAPANEK

03.12.24 - 06.01.25



ROHELISE JÕEMAA KOOSTÖÖKOGU LEADER TAOTLUSVOOR 13.–27.01.2025

Rohelise Jõemaa Koostöökogu avab taotlusvooru projekti- taotluste vastuvõtmiseks. Taotlusi võetakse vastu Põhja- Pärnumaa vallas ning haldusreformile eelnenud piirides Põhja-Sakala valla endiste Kõpu ja Suure-Jaani valla osas, Tori valla endiste Tori, Are valla ning Sindi linna osas, Saarde valla endise Surju valla osas, Pärnu linna Paikuse osavallas ja Kehtna valla Järvakandi valla osas tegutsevatest ettevõt- jatest, mittetulundusühingutelt, sihtasutustelt ja kohalike- lt omavalitsustelt järgmistest meetmetes:

- meede 1: innovatsioon, ettevõtluse mitmekesistamine, kestlik majandamine.** Toetatakse ettevõtluse arendamisele suunatud tegevusi. Meetme eelarve on 602 274,88 eurot;
- meede 2: kogukondade ja elukeskkonna arendamine.** Toetatakse kogukondade ja elukeskkonna arendamisele suunatud tegevusi. Meetme eelarve on 602 274,88 eurot.

Täpsem informatsioon strateegia, meetmete, hindamis- kriteeriumite ja taotluste menetluskorra kohta on leitav joemaa.ee/leader-toetus-2023-2027/.

Taotluste vastuvõtt toimub ainult PRIA e-teenuse keskkonnas ajavahemikul 13.–27.01.2025.

Pilguheit meie kirikule

21. septembril oli Saarde kiriku ümbrus täis sagimist. Pühitseti Saarde kiriku taaspühitsemise 165. aastapäeva, mis langes kokku üleeeestilise maalelamise päevaga. Lastele etendas nukuteater Talleke näidendi: Karjapoisist kuningaks! Lapsed said tublide juhendajate käe all meisterdada ning maiustada ülimaltva kringlega. Tänujumalateenistusel teenis vastne Saare-Lääne piiskop, Pärnumaa praost ning laulis kohalik lastekoor. Öhtul andsid toetuskontserdi kiriku remondi heaks Liisi Koikson ja Erki Pärnoja. Kirikuaias oli avatud välikohvik.

Teadavasti asus Saarde koguduse kodu, ehk kirik algselt Jäärjas ning tõenäoliselt võis ta ajalootuultele toimel asuda mitmes eripais. Viimane, 1642. aastal ülesehitatud sõdadest hävinenud kirik jäeti Jäärjas maha Kilingi riigimõisasse ümberkolimise tõttu. Selle laguneva kiriku vundamenti olla nähtud veel XIX sajandi algul Jäärja mõisa Pati-Lätimaa maantee ääres Papioja kaldaveerel, nagu kirjutab Enri Pahapill raamatus Saarde kirikulugu.

Kroonika andmetel hakati Saarde kirikut praeguse koha peale ehitama aastal 1684. Uus kirik ehitati kivist ning torn puust. Kiriku valmimise aasta oli 1694. Kirik said toimina loetud aastakümned, kui 1857. aastal tehti otsus kiriku ümberehituseks. Ümberehituse tulemusena lammutati kirik pea täielikult. Alles jäi osa vundamenti, kooriruumi ja käärkambri vaheline sein ning umbes kolmveerand altaritagusest seinast.

Uue kiriku nurgakivi asetati paika 1686. aastal. Tuginedes Enri Pahapilli poolt välja antud raamatule, kogus Saarde rahvas annetustena 1700 rubla hõbedas, millele lisandusid heategevuslikud tööpäevad. Mõisapidajad annetasid ehitusmaterjalid ning veokulud. Kirikukassast saadi 648 rubla ning Liivimaa Konsistoorium toetas ehitust 1500 rublaga hõbedas. Uus kirik õnnistati sisse vana kalendri järgi 20. septembril 1859.

Ajast, kui Saardesse esimene kristlik kirik ehitati, on möödas tõenäoliselt kaheksa aastasada. Sellest kaheksast aastasajast 330 aastat on kirik seisnud praeguse asukoha peal, millest omakorda 165 aastat praegusel kujul. Oleme tänulikud, et Saardes on Aleksandria Katariinale pühendatud kirik kogu selle aja meie rahva teenistuses. Ka aegadel, kui kirikuhoone sõja tõttu kahjustatud või suisa hävitatud. Ikka on Jumala arm, rahva usk ja tahe olnud need, mille abil kirik "tuhast tõusnud".

Taasiseseisvumise algusaastatel läbis meie kirik ja pastoraat põhjaliku terenduskuuri. Läbi nende aastakümnete on paljude tublide inimeste ja ettevõtete vabatahtliku panuse ja annetuste, Saarde valla, Muinsuskaitseameti, Pärnu Lahe partnerluskogu ja Pärnumaa Arenduskeskuse toe võetud hoolt meie kiriku kompleksi säilimise eest. Eelmisel aastal valmis põhjalik uuring kiriku seisukorrast, mille tulemusena jõudsim tõdemusele, et täna oleme põlvkondade järjepidevuses meie need, kes peavad tegema otsuse oma



Saarde lastekoor esinemas. Fotod: Kalju Sarapu

kiriku suuremahuliste tööde teostamiseks, et tagada kirikuhoone säilimine. Seenkahjustuste tõttu on vaja välja vahetada kiriku põrand, eemaldada seintelt kahjustatud puikilbistik, restaureerida pingid ja rõdutrepid, planeerida kiriku ümber olev maapind kaldega hoonest eemale, remontida kiriku küljetrepp. Katusekonstruktsioonide halva seisukorra tõttu tuleb renoveerida kõnealused konstruktsioonid ning vahetada katus.

2017. aastal sai renoveeritud varisemisohus olev kirikutorn. Mõned aastad tagasi renoveerisime kiriku amortiseerunud elektrisüsteemi. Eelmisel aastal alustasime uste ning akende renoveerimisega. Tänavu sai kaantevahele kiriku põranda renoveerimise projekt ning kirikuaia geoplaan. Rekonstrueeritud sai pastoraati veege varustav trass ning positiivse rahastamise otsuse tulemusel ootab järge pastoraadi vihmaveesüsteemide rekonstrueerimine. Veebruaris sai kirikus eemaldatud osa kahjustatud puitpõrandast ning tehtud seentõrje. Detsembri alguses sai kirikule paigaldatud renoveeritud lõunakülje uks ning aknad.

Järgmisena liigume kiriku puitpõranda taastamistööde poole, mis näevad ette puitkilbistiku eemaldamist kirikuseintelt, puitpõranda eemaldamist ja asendamist küttevahumidusega kirvipõrandaga ning pingistiku ja treppide renoveerist. Tööde maksumus jääb kaheksa tuhande euro juurde.

Kuna toimime kirikuna siin Saardes suuresti heade inimeste vabatahtlikust panusest ja annetustest puuduvad meil töde teostamiseks kindlad rahastusallikad ning iga inimese panus on ülioluline. Seepärast oli 21. septembril toimunud ürituse eesmärk lisaks Jumalale tänu toomisele ja rahva teenimise, ka annetuste kogumine kiriku remondi heaks. Ühisel panusel kogunes kiriku remondi heaks **6397 eurot**. Aitäh kõigile, kelle panusel sai Saarde kiriku taaspühitsemise aastapäev kantud ning sammuke kiriku taastamisele lähemale astunud.



Toetuskontsert tõi kiriku rahvast täis

Hea inimene, kui ka Sinu südames on tahe toetada Saarde kiriku remonti, saad teha annetuse selleks otstarbeks avatud Saarde koguduse kontole: **Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Saarde Katariina kogudus a/a EE952200221003105639 Swedbank. Märksõnaks palun märkida: Kiriku remont**

- Jõuluõhtu jumalateenistus toimub Saarde kirikus teisipäeval, 24. detsembril kell 17.00.
- Kristuse sündimispüha missa toimub Saarde kirikus kolmapäeval, 25. detsembril kell 11.00.

- Jõulupidu lastele ja noortele toimub Saarde kirikus laupäeval, 4. jaanuaril kell 14.00.

Kutsun Sind osalema ka argipäevastel ja pühapäevastel jumalateenistustel ning leerikursusel, et avastada kristliku usu saladused ja Jumala maailm, kus imed on võimalikud. Täpsema teabe saamiseks helista telefonile 527 1563.

Rahusoovidega
Saarde koguduse õpetaja
Arvet Ollino



Jõulud
Saarde
Kirikus

Jõuluõhtu jumalateenistus,
teisipäeval, 24.detsembril
kell 17:00

Kristuse sündimispüha
missa kolmapäeval, 25.
detsembril kell 11:00

Pühapäeviti missa kell 11:00

Rahulist jõuluga!

LASTE
JA NOORTE
JÕULUPIDU
SAARDE KIRIKUS

LAUPÄEVAL,
04. JAANUARIL

KELL 14.00
JÕULUSÕNUM
JÕULUSEIKLUS
SUUPISTED
ÜLLATUSED

ÜRITUS ON TASUTA

HEATEGEVUSMÜÜK
SAARDE PASTORAAIDIS

OLEME AVATUD:
ESMASPÄEV
KOLMAPÄEV
REEDE
LAUPÄEV

KELL 10.00-14.00

RIIDED NING JALANÕUD
NAISTELE, MEESTELE
JA LASTELE
KODU- JA JÕULUKAUP
EHTED JA MUU

KALDA TEE 1,
SAARDE KÜLA

Arsise kellade ansambli jõulutuuri peatub sel aastal ka Kilingi-Nõmmes

Arsise kellade ansambel sündis ühest unistusest. Kui Aivar Mäe viibis 1991. aastal Ameerika Ühendriikides enesetäiendamise eesmärgil, kuulis ja nägi ta esimest korda käsikellade ansamblit. “See oli armumine esimesest silmapilgust,” tavatseb Aivar Mäe öelda, kui juttu tuleb ansambli sünniloost. Kaheaastane selgitustöö ja toetajate otsingud mõlemal pool ookeani kandsid vilja: 1993. aastal saabusid Eestisse esimesed kolm oktavat käsikelli ning loodi Arsise kellade ansambel. Keegi, sealhulgas Aivar Mäe ise, ei osanud siis aimata, et kolmkümmend aastat hiljem on Arsisel mitu kontsertansamblit, kaks huvikooli ja üks maailma suurimaid käsikellakomplekte.

Arsise kellade ansambli pikimaid traditsioone on iga-aastane jõulukontserdisari, mille raames Tallinnas antava kontserdi võib ilmselt Eesti Guinnessi rekordi



vääriliseks nimetada, sest mainitud sündmus on toimunud 28 aastat järjest alati samal kuupäeval ning ajal. Lisaks pealinnas toimuvale on iga-aastase traditsiooni osaks ka kontserdid Eestimaa erinevais paigus. Kilingi-Nõmmes toimub Arsise jõulukontsert esmakordselt.

Kontsert toimub 21. detsembril kl 17 Kilingi-Nõmme Klubis.

Arsise selleaastane pühadeaegne kontserdisari on inspireeritud meie esivanemate jõulukommetest ja rikkalikust pärimusest, kandes pealkirja “Meie jõulud”. Kõrvuti eesti arhailiste rahvaviisidega kõlavad tuntud jõululaulud kogu maailmast. Muusikapalade vahel esitab Vanemuise teatri näitleja Kärt Kull katkendeid eesti luulest. Lavale astuvad erinevad

Arsise kellade ansambli koosseisud Aivar Mäe juhatusel. Lisaks Kilingi-Nõmmele kõlab Arsise jõulumuusika Viljandis, Haapsalus, Tallinnas, Valgas ja Tartus.

Piletid müügil Piletilevis ja Kilingi-Nõmme Klubis. Lisainfo: www.arsis.ee.

Tiina Boucher
Arsise mäenedžer ja ansambliliige

Saarde käsitöölised Peipsimaal

Oktoobrikuu teisel laupäeval toimus Saarde valla käsitööhuviliste väljasõit Peipsimaale.

Esimene peatuspaik oli Kolkjas asuv Peipsimaa Pärimuskeskus, mille tegevuse eesmärgiks on säilitada ja arendada Peipsimaa traditsioonilisi käsitööoskusi. Pärimuskeskuses asub Sinilniku töökoda, kus valmistatakse sealkandis pika ajalooga ning piirkonnale eriomaseid sinetatud ja trükitud kangaid. Lisaks sellele tutvuti ka pärimuskeskuse keldrikorrusel asuva Sigurimuuseumiga. Sigurikasvatusest kujunes Peipsiäärsetes külates mõneks ajaks oluline elatusallikas 19. sajandi teisel poolel, mil Eestis kohvijoomine populaarseks sai.

Järgmisena oodati käsitöölisi Kallaste lähistel Turgi käsitöö- ja tervisetalus. Kangakuduja Veinika Västriku tutvustas enese loometööd ning talus korraldatavaid kangakudumise koolituslaagreid. Lõunaks pakkus peremees Ergo Hart Västriku tervislikku ja kohalikku päritolu toorainest valmistatud toitu. Käsitöölisele sai osaks väga soe ja rohke pärandkultuuriga täidetud vastuvõtt.

Viimaseks sihtpunktiks enne kojuõitu oli Kolkja vanausuliste muuseum.

Tutvuti Peipsiäärsete vene vanausuliste ajaloo, kultuuri ja kommetega, pisut ka tänapäevase eluoluga. Oli rõõm uudistada vähem kui aasta tagasi taasavatud näitusel ning veel hiljemgi mõtiskleda ääremail elavate vähemusrahvuste üle.

Saarde käsitöölised ammutasid Peipsimaalt hulgasti uusi ideid ja mõtteainet, kuidas saaks enesegi piirkondlikku käsitööpärandit tänapäevases võtmes kasutada. Oli meeleolukas ja inspiratsioonirohke reis, mis sai teoks tänu Saarde valla ja MTÜ Saarde Käsitöö toetusele.

Kärt Pärnat

Toimetaja vabandus!

Novembrikuu Saarde Sõnumites ilmunud artikli „Saarde muusika näitus Kilingi-Nõmme klubis“ juurde sai eksikombel pilt hoopis käsitööselt väljasõidust käsitöötajalt. Seekord avaldame väljasõidust loo koos õige pildiga ning lisame puudu jäänud foto Saarde piirkonna naiste imelistest käsitööde väljapanekust isadepeeva ajal.

Jõulutervitustega
Janne Elmers



Kilingi-Nõmme Lasteaed „Kröll”



Lepatriinud toimetavad viimase õppeaasta toimetamisi

Lepatriinude rühma laste viimane õppeaasta meie armsas lasteaias Kröll on täistuuridel käimas. Iga päev on täis avastamisrõõmu ja mängu. Mõni päev on erilisem kui teine, mõni päev on kohe väga, väga eriline. Kõige meeldejäävamad on olnud need hetked, kus oleme saanud koos peredega või siis vanemate kaasabil, midagi põnevat ette võtta.

Üks väga teistmoodi ja meeldejääv päev oli 4. oktoobril, kui lasteaias käisid külas Lepatriinude vanavanemad. Õpetaja esitatud jutt „Meil kõigil on juured“ tõi nii mõnelegi pisara silmanurka. Lugu kandis mõtet, et meie juured on seotud meie vanemate ja vanavanematega, kes aitavad meil kasvada. Nende lood, õpetused ja hool kannavad meid läbi elu. Igaüks meist kannab endas oma esivanemaid, isegi, kui me neid ei ole näinud.

Vanavanematel oli võimalus läbi videoklippide heita pilk oma lapsukesega tegemistele lasteaias aastatel 2021-2024. Lapsed lugesid luuletust ja kinkisid oma meisterdatud tänukaardi. Lapse ja vanavanema ühistööna valmisid materjalidest looduslikest materjalidest kujutatud pildid, mida kasutasime rühmaruumi kaunistamiseks. Iga päev tuletasid meistriteosed meelde, kui õnnelikud on meie väikesed Lepatriinud, kes omavad



Tolkuse rabas

suurepäraselt taustajõudu. Õhtu jätkus laste valitud meelepäraste tegevustega ning eelnevalt laste küpsetatud küpsiste maiustamisega. On tõestatud, et juba 10 minutit ühist mängu päevas loob vanema/vanavanema ja lapse vahel parema suhte kogu eluks.

Oleme väga tänulikud neile, kes leidsid võimaluse meid külastada. See siiras rõõm ja sära laste silmis oli kirjeldamatu.

Juba nädal hiljem, 11.

oktoobril, ootas meid ees täiesti teistmoodi lasteaiapäev. Käimas oli projekt „Vesi meie ümber“ ja lastel tekkis küsimus, kas raba vett tohib juua? Sellest küsimusest haaras kiiresti kinni Mattiase ema Liisa, kes kutsus meid Tolkuse rabasse kohapeale seda kõike uurima. Miia Mari ema Merlin organiseeris bussi ja tema silmapaar oli matkal meile suureks abiks. Laste uudishimust kasvas välja tõeline seiklus.



Vanavanemate külaskäik

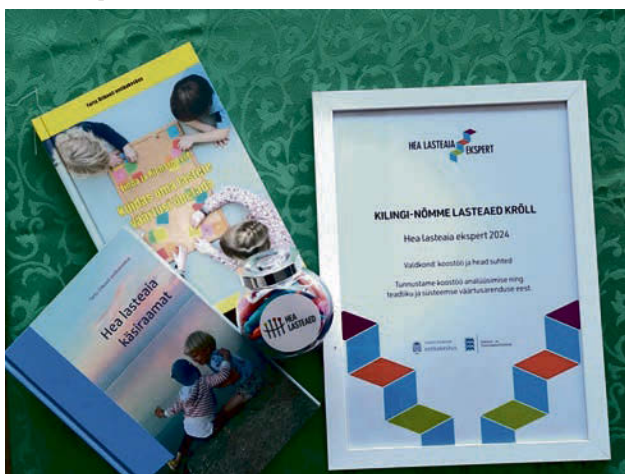


Isadepäeva lauamängu meisterdamine

Tiitel „Hea lasteaia ekspert 2024“

Kilingi-Nõmme lasteaid Kröll on saavutanud märkimisväärse tunnustuse, pälvides Tartu Ülikooli eetikakeskuse poolt tiitlit „Hea lasteaia ekspert 2024“. See tiitel anti välja valdkonnas „Koostöö ja head suhted“, tunnustades lasteaia süstemaatilist ja teadlikku väärtusarendust ning põhjalikku tööd koostöösuhete analüüsimisel ja parendamisel.

Tunnustuse „Hea lasteaia ekspert“ eesmärk on esile tõsta haridusasutusi, kes loovad oma igapäevatoos tugeva väärtuspõhise aluse. Kilingi-Nõmme lasteaid Kröll paistab silma oma pühendumusega väärtustele nagu tervislikkus, individuaalsus, traditsioonid, turvalisus ja koostöö, mis kõik toetavad laste igakülgset arengut ja heaolu. Tartu Ülikooli eetikakeskus hindas kõrgelt lasteaia võimet kaasata kogu lasteaiapere – õpetajad, lapse-



vanemad, lapsed ja kogukonna partnerid – ühiste eesmärkide ja projektide elluviimiseks.

See tunnustus on Kilingi-Nõmme lasteaiale suureks auks ja julgustuseks, kinnitades, et tehtud töö kannab vilja. Lasteaid Kröll tänab südamest kõiki, kes on sellesse panustanud – lapsi, lapsevanemaid, töötajaid ja koostööpartnereid. Just nende toel sai see väärtuslik saavutus võimalikuks.

Tulevikus on lasteaia eesmärgiks seniste koostöövormide hoidmine ja arendamine veelgi mitmekesisemaks, et jääda eskuks kui väärtuspõhine lasteaid. Neile, kes soovivad rohkem teada saada tunnustusprogrammist „Hea lasteaid kui väärtuspõhine lasteaid“, soovitame külastada Tartu Ülikooli eetikaveebi.

Teie Kilingi-Nõmme lasteaid Kröll

Sattusime rabasse väga põneval ajal, ujuritel olid pulmad. Mattiase ema oli eelnevalt pannud üles püü-nised ja meie rõõmuks saime ujureid lähedalt uurida. Lapsevanema poolt organiseeritud matk oli väga hariv ja andis meile kõigile palju energiat. Kõik hea sünnib koostööst.

Oktoobri lõpus käis Iirise ema Kadri meile rääkimas tervislikust ja tasakaalustatud toitumisest. Vanem oli ettevalmistanud lõbusa ja hariva slaidikava, mis köitis väga laste tähelepanu. Kiirkaerahelveste ja täis-

terakaerahelveste katsega selgus, milline puder meil hoiab. Iirise ema külaskäik rikastas õppekeskkonda ja tõi palju positiivseid emotsioone.

Novembris ootasime aga lasteaida isasid ja emasid, et üheskoos meisterdada lauamäng. Üks lihtne ja mõnus koosveedetud hetk lasteaias tähendab lapsele, perele ja õpetajatele väga palju. Meie ühine eesmärk on õnnelikud lapsed.

Rühma ühissündmustele pani punkti kogupere jõulupäev. Pered said võimaluse

ühiselt aega veeta kohvikus, mis toimus tänu lastevanemate panusele; fotonurkades jäädvustada meeleolukaid pilte; tegevustoa ergutada erinevaid meeli; laadalt soetada midagi meelepärast jõuluvanakotti ning õnneloos kätt proovida. Päeva lõpetas ühine meeleolukas jõulupidu.

Aitäh, armasad lapsevanemad, usalduse eest! Teie lapsed on imelised. Oleme põnevil, mis ühised seiklused meid uuel aastal ees ootavad.

Lepatriinude õpetajad



Surju kool

Surju Kooli tegemised

Pikk ja pime sügis on Surju Kooli pere jaoks olnud tegus ja tööine aeg. Lisaks õppetööle osalesid õpilased erinevatel võistlustel ja konkurssidel ning tundsid rõõmu sõpradega koos tegutsemisest.

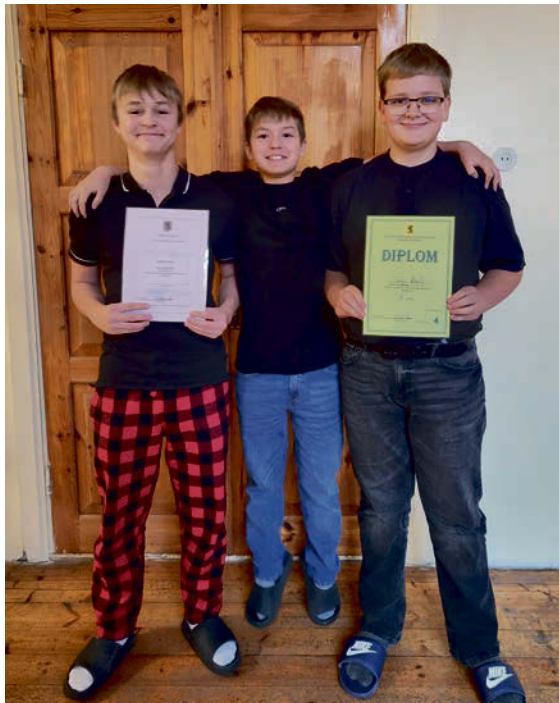
Surju Kooli **Oma Riigi valitsus** osaleb käesoleval õppeaastal Rohelise Jõemaa Koostöökoogu poolt eestveetavas projektis “Noortega & noortele”. Projektis osalevad 6 omavalitsust: Põhja-Sakala vald, Kehtna vald, Põhja-Pärnumaa vald, Tori vald, Pärnu linn ja Saarde vald. Novembri lõpus toimus projekti raames esimene “Maailm peos” kohtumine Suure-Jaani noortekeskuses. Kohalikud noored tutvustasid oma rahvusvahelisi kogemusi: osalemisest Erasmus+ noortevahetuses, õpirändest Sitsiilias ja noortevahetusest Rumeenias. Hea võimalus oli tutvuda ka Suure-Jaani noortekeskuse võimalustega. Noored lustisid täiega!

Detsembri alguses tegi Surju Kooli Oma Riigi valitsus visiidi Pärnu-Jaagupi Põhikooli Oma Riiki. Toimus valitsuste vaheline kohtumine. Kohtumisel tutvuti Pärnu-Jaagupi noortekeskuse, koolimuu-seumi ja kooliga. Toimus avaliku esinemise teemaline ühiskoolitus, kus anti noortele avaliku esinemise tööriistad. Iga uue teadmisega tehti ülesanne läbi ka praktiliselt. Kõige lõpus pidi iga osaleja kirjutama lühikese kõne ja selle siis kõigile ette kandma, kasutades vastselt saadud ja läbi harjutatud teadmisi. Koolitus oli nii mõnelegi mugavustsoonist välja astumine. Kõik olid väga tublid! Ühiselt valmistati õhtusöök, mis maitses pika päeva järel hästi. Järgmisel hommikul sai igaüks külastada oma klassi tundi. Järgnesid kahe riigi vahelised võistlused, kus mõõtu võeti täpsusviskes, Alias, males, käesurumises ja kaardimängus. Sel korral jäi peale Surju Kooli Oma Riigi valitsus. Visiit oli väsitav, aga saadi uusi tutvusi ja infot, kuidas teises riigis asjad toimivad. Täname Pärnu-Jaagupi Põhikooli Oma Riigi valitsust vastuvõtu korraldamise eest!

Surju Kooli 2. klass osales **eTwinningu võistlusel “Meie heaolu kalender”**. Lapsed said võimaluse harjutada koostööd, arendada digipädevusi ning mõelda, mis teeb meid õnnelikuks ja tagab heaolu. Õpilasi juhendas Signe Reidla. 2. ja 4. klassi õpilased saatsid



Surju Kooli võistkond koos kirjanik Markus Saksatammega. Foto: Ulva Tallo



7. klassi nuputajad Roger Pärn, Andry Raidla ja Karl Nikolai Meibbaum. Foto: Maarit Koger



Saara Mittenbritt sai Väike Koolicantol eripreemia. Foto: Tiia Hermann



Malevõistlused Surju Koolis. Foto: Valter Tominga

Erasmus+ projektipartneritele Kreekasse Chalastra 3. algkooli jõulukaarte ja kirju. Õpilasi juhendas Ave Kartau.

Meie kooli õpilased käi-

sid **spordis** teistega mõõtu võtmas.

18.11 toimus Surju Koolis Pärnu koolinoorte male kiirturniiride sarja 2. etapp. Turniirisarja ellukutsujaks

ja kohtunikuks on Hendrik Olde. Osalejaid oli kokku 37 Pärnumaa 12-st koolist, võisteldi kolmes alagrupis. Algkoolide turniirist võttis osa 20 noort malehuvilist,

meie omadest oli tubli Otto William Tori, kes kogus 5 punkti 7-st ja sai neljanda koha. Anna Vilks kogus 2,5 ja Kevin Bilan 1,5 punkti. Põhikoolide turniiril oli 12 osalejat. Kristo Krivonogov tegi oma tulemuse ära - 5,5p 7-st ja kindel 2. koht. Gümnaasiumi ja reitinguga grupis oli seekord viis osalejat. Mängiti turniirisüsteemis 2 ringi, Keijo Mohnja leppis 3 punkti ja neljanda kohaga. Surju Kooli õpilasi juhendas Valter Tominga.

19. novembril toimusid Pärnu maakoolide 4.-5. klasside poiste rahvastepalli võistlused. Võistlus toimus Kilingi-Nõmmes. Kaheksa võistkonna konkurentsis saavutas Surju Kool seitsmenda koha.

Surju Kool osales ka Pärnu maakoolide vahelistel sulgpalli võistlustel. 4.-6. klasside poiste arvestuses osales 16 poissi, Mirko Gustav Kosenkranius saavutas seitsmenda koha. 7.-9. klasside poiste arvestuses osales 23 noort. Meie omadest jäid 7.-12. kohta jagama Karlos Piile ja Keijo Mohnja. 13.-19. kohta jäi jagama Roger Pärn. Surju Kooli õpilasi juhendas õpetaja Romet Leets.

Esmaspäeval, 25. novembril tutvustasid 5.-9. klassile **karjääriõpetuse** tunnis oma tööd Pärnu Postimehe peatoimetaja Siiri Erala ja Postimees Grupi reklaamimüügi projektijuht Lisbeth Anderson. Lapsed said palju vajalikku infot ajakirjaniku- ja ajalehetöötajate töö kohta. Parimad kuulutuse hinna arvutajad said ka suu magusaks. Täname hoolekogu koostöös organiseerimise eest!

Kirjandus- ja teatrimäng **SAKSATAMM** 2.-4. klassidele toimus oktoobris-novembris. Mäng oli pühendatud lastekirjanik Markus Saksatamme 55. sünnipäevale. Mängujuht oli Jaak Känd. Mälumängu küsimused olid Markus Saksatamme lasteraamatutest, kirjaniku elust, Endla teatri lastelavastustest ja Eesti lasteteatritest. Lisaks tuli koostada kaks näidendit kirjaniku raamatute põhjal ja need ka esitada. Autasustamisele tuli kohale kirjanik ise ning lapsed said kingiks autogrammiga raamatu, kuulata tema lugusid ning esitada küsimusi. Surju Kooli võistkond saavutas kolmanda koha. Vapraste võistkonda kuulusid Sini Tuum, Anna Vilks, Tristan Veitmaa, Otto William Tori, Meribel Bilan, Robinson Metsa ja Mia-Mirelle Kivi-

selg. Juhendas õpetaja Ulva Tallo.

28.11 osalesid meie tublid nuputajad Anna-bell Ehrstein, Mirko Gustav Kosenkranius, Kerli Mägi ja Georg Aleksander Meibbaum 5.- 6. klassist ja Roger Pärn, Andry Raidla ja Karl Nikolai Meibbaum 7. klassist Pärnu **maakonna matemaatikaviktoriinil NUPUTA**. 7. klassi võistkond saavutas teise koha ning pääses edasi vabariiklikusse finaali, kuhu oleme jõudnud viimastel aastatel juba kolmel korral. Õpilasi juhendas õp. Tiina Pärn.

Tublid lauljad osalesid **Väike Koolicanto laulufestivalil**. See on pikaajaline traditsiooniga Pärnu maakonna koolide 1.-5. klassi laululastele mõeldud sündmus. Nagu ikka lauluvõistlustel ja -festivalidel, oli ka siin lapsi kuulamas terava kõrvaga spetsialistid. Laulufestivalil ei jagata esinejatele kohti, vaid tublimad saavad eripreemiad. Meie koolist pälvis Saara Mittenbritt õpetaja Tiia Hermann juhendamisel eripreemia **SÄRAVAIMA ESITUSE EEST!**

26. novembril toimus 1.-5. klassi õpilastel **KADRITALL**. Kadriema jagas teadmisi kadripäeva kohta, mõistatati mõistatusi, tant-siti ja mängiti toredaid mänge.

Jõulukuu saabumist ter-vitasime kogu kooliperega. Esimesel advendil esinesid Surju Kooli lasteaialapsed kauni näidendiga, teist adventi tähistasime koos muinasjututaadi Jaak Kännuga. Tema vahvaid lugusid said kuulata nii lasteaiakui koolilapsed. Kolmanda adventi panid kauni kont-serdiga helisema Kilingi-Nõmme Muusikakooli Surju õppekoha õpilased. Muusikalisi etteasteid kogunesid saali kuulama nii lasteaiakui koolilapsed.

Klassiruumis õppimisele vahelduseks külastasid algklassilapsed Endla teatris etendust “Ükskord ühes paigas”. 1.-2. kl käis õppekäigul Pärnus keskraamatukogus ja kinos ning uuris, kuidas linn on jõuludeks ehitatud. 3.-4. klass käis lustimas Lottemaal ning 5.-7. klass tegid jõuluaegse väljasõidu Torisse, kus külastati nii Tori Põrgut, kirikut kui ka hobusekasvandust.

Kohe-kohe algab vaheaeg ja loodetavasti saavad kõik ka lumes lustida. Rahulikku ja kaunist jõuluaega koos armsate lähedastega!

Sündmusi kajastasid
Ulva Tallo ja Romet Leets

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Githa Jõuluakro

13. detsembril toimus Kilingi-Nõmme Spordihoones traditsiooniline Githa Jõuluakro. Oma loominguliste kavadega osalesid võimlemisklubi Githa võimlejad. Žürii hindas kokku 34 erinevat esitust.

Laureaadikarika sai 15 esinejat. Naeratus eipreemiad said Risti-Kristiin Laius ja Claudia Klaas, vahvaima triki eipreemia pälvis Kendra Lehemets.

Githa jõuluakro 2024 korraldas loovtöö raames Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi 8.b klassi õpilane Aleksandra Vaarik.

Täname kõiki osalejaid ilusate kavade eest, žüriiliikmeid ning võimlejate juhendajat Margit Schmidti!

Aleksandra Vaarik



SPORT

Saarde Jõuluturniir

Saarde Jõuluturniir jätkus 4. detsembril pallimängude päevaga. Kõigepealt madistasid võrkpalli Pallilahingus KiNG 1.-3. klassi lapsed. Päeva edenedes kasvas mängudes hasart ja otsusta-

vas kohtumises õnnestus 3. b klassil vastasest kiiremini mängu lõppu märkiv punktisumma kokku saada. Keskpäeval toimunud Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi ja Abja Gümnaasiumi vahelise

korvpallikohtumise kallutasid lõpuminutitel 31:29 endaks kohalikud korvpallurid. Meie kooli võistkonda kuulusid Kenneth Teearu, Gert Manilets, Tristan Luik, Andri Tomp, Robin Attim,

Hendrik Saar, Kaspar Tamm, Kert Luhaäär, Drevon Küttim, Risto Pärna, Mikk Oliver Soomets, Grete Ruusaja. Noori juhendab Andrus Teearu.

7. detsembril toimunud Sulgpalliturniiril lennutasid Kilingi-Nõmme spordihoones sulgi 7 võistluspaari. Kuue võiduga saavutasid esikoha Joonas Välja ja Pector Ostrov Surjust.

Sel aastal korraldas Jõuluakro oma loovtöö raames 8.b klassi õpilane Aleksandra Vaarik. Laureaadikarikaid jagus 15. kategoorias.

Jõuludega lõpeb Isade-päeval alanud Kiirusliku vastupidavuse tšempionaat

ja kuus nädalat kestnud heategevuslik raskejõustikuvõistlus Biitsad BUNNI. Mõlema sarja parimate autasustamine toimub 10. jaanuaril 2025 Ilvese peol.

Jõuluturniir lõpeb 26. detsembril kui Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses selguvad Saarde valla meistrid koroonas ning õhtupimeduses mängitakse Kilingi-Nõmme discgolfi pargis traditsiooniline JõuluLED. Kõigi Jõuluturniiril osalenu vahel loositakse Ilvese peol kaks Saarde valla esinussärki. Kes aga on osalenud aasta jooksul vähemalt viiel Saarde Liikumisaasta 2024 etapil, loosib RMK Kilingi-Nõmme metsamaja

ööpäevase kasutusõiguse 2025 aastal. Kultuuririkuse aastale kohaselt toetab Teater Endla käesolevalgi aastal kiirusliku vastupidavuse tšempionaati kinkekaartidega. Samuti ei unusta kodukanti Sugarland peod OÜ ja Avallone OÜ, kelle meeldejääd Suve alguse pidu Kilingi-Nõmmes tuleb 2025 aastal 7. juunil korradamisele. Tšempionaadil osalejad ei peaks pääsmete soetamisega kiirustama, sest valdava osa esikolmiku kohti kingib peokorraldaja just teile.

Rõõmuderohket
aasta lõppu!

Tekst ja fotod: Toivo Tallo



2024 paaris sulgpalliturniiri autasustamine



KiNG võidukas korvpalli võistkond



Pallilahingu poodium

Spordiaasta parimate valimine

Saarde Vallavalitsus jätkab parimate sportlaste, sporditöötajate ja -sündmuste väljaselgitamist ning tunnustamist. Spordinõukogu ootab ettepanekuid 31. detsembrini e-postile spordihoone@sksaarde.ee. Aasta Tegijate selgitamisel arvestatakse iga nominendi viit parimat tulemust lõppenud spordiaastal. Uue aasta algul seatakse nominendid Sport Saardes kodulehele rahvahääletuseks. Hääletuse ajal enam kedagi juurde lisada ei saa. Peale spordinõukogu – ja rahvahääletust avalikustatakse tulemused Saarde kultuuri- ja spordirahva tänapäev 2025 aasta Saarde vallahava tänupeol. Aasta sportlaste, sporditöötajate ning -toetajate valimisi korraldab Saarde

Vallavalitsus koostöös valla spordi eestvedajatega.

Võistlustulemuste põhjal valitakse 2024. aasta tegijad järgmistest kategooriates:

- aasta naissportlane (sünd. 1985-2005);
- aasta meessportlane (sünd. 1985-2005);
- kuni 18 a. neiu (sünd. 2006 ja hiljem);
- kuni 18 a. noormees (sünd. 2006 ja hiljem);
- 40+ naine (sünd 1984 ja varem);
- 40+ mees (sünd 1984 ja varem);
- aasta edendaja/sporditöotaja (sponsor);*
- aasta sporditöotaja, juhendaja, korraldaja, treener;*
- aasta liikumistegu;
- aasta spordivõistkond.

Eesti Vähiliidu pressiteade 16.12.2024

Meil on suur rõõm teavitada, et Eesti Vähiliidu tegevust on tunnustatud Eesti Puuetega Inimeste Koja poolt.

12. detsembril toimunud pidulikl üritusel pälvisime 2024.aasta silmapaistvama organisatsiooni tunnustuse oma panuse eest puuetega inimeste heaolu edendamise.

“Ma usun, et paljud juba teavad, kes on see silmapaistev puuetega inimeste organisatsioon, tänu kellele liiguvad mööda Eestimaad mammograafiabuss ja mobiilsed diagnoosikabinetid, mis aitavad varakult avastada vähki. Järgmisest aastast hakkab kopsuvähi sõeluuringuid tegema vähiliidu mobiilne kompuutertomograaf/trei-

ler. Eesti Vähiliidu saavutused panevad üllatuma, kui palju on nad suutnud 32 aasta jooksul ära teha. Soovime tunnustada Eesti Vähiliitu südamest tehtud töö eest puuetega inimeste heaolu nimel,” sõnas Eesti Puuetega Inimeste Koja juhatuse esimees Meelis Joost tänukõnes, mis toimus Sõlm restorani pidulikl üritusel.

Eesti Vähiliidu juhatuse esimees Maie Egipt väljendas oma siirast tänu tunnustust vastu võttes: “Me ei saa üksi seda auhinda vastu võtta, kuna see on olnud mitme koostööpartneri ühine saavutus. Tervisekassaga, Tervise Arengu Instituudiga, Eesti Puuetega Inimeste Kojaga ja Viljandi haiglaga koostöö ja nende pidev

toetus on olnud meie jaoks hindamatu. Ainult ühiselt tegutsedes suudame edendada vähi ennetustegevust ja vähi varajast avastamist ning läbi selle vähendada vähihaigestumist, pikendada vähipatsientide eluiga ja parandada nende elukvaliteeti. Meie jaoks on väga oluline ka see, et koos oma 14 aktiivse alaorganisatsiooniga saame pidevat psühhosotsiaalset tuge pakkuda ka oma liikmeskonda kuuluvale enam kui 2000 vähipatsiendile”.

“Meie töö ei oleks võimalik ilma meie alaorganisatsioonide pühendunud juhtide ning paljude toetajate, annetajate ning koostööpartnerite abita. Iga toetus või tegevus, olgu see suur või väike, aitab kaasa meie eesmärgile muuta

Eestimaa tervemaks,” lisas Egipt.

Eesti Vähiliit jätkab oma pühendumist vähi ennetamisele, vähi varajasele avastamisele ja patsientide toetamisele, tänades veelkord kõiki, kes koos meiega soovivad anda oma panuse Eesti inimeste tervise ja heaolu parandamisse.

Lisainfo:

MTÜ Eesti Vähiliit
E-post: info@cancer.ee
Telefon: +372 631 1730
Koduleht: www.cancer.ee



Saarde Jõuluturniir 2024

Jõulu LED

paarisdiscgolfis

26. detsember 2024, kell 17.30
Kilingi -Nõmme Discgolfrada (Pargi 3)

10 KORVIGA RAJAL 24 RINGI
+ PUTTIMISVÕISTLUS

OSAVÕTUTASU 10€/PAAR
VÕISTLEMA PÄASEB 20 MÄNGUPAARI
TASUMISE JÄRTEKORRAS

www.sksaarde.ee

Saarde Jõuluturniir 2024

Saarde valla ja SK Vaablane lahtised MV KORROONAS

26. detsember 2024, kell 11.00
Tihemetsa huvi- ja spordikeskus

TASUTA!!!

www.sksaarde.ee

Saarde Jõuluturniir 2024

ILVESE PIDU

EHK VÕIMLEJATE NAARIPÄEV

10. jaanuar 2025, kell 18.00
Kilingi -Nõmme spordihoone

Peol tehakse ka kokkuvõtte lõppenud Saarde Jõuluturniirist, toimub 17. kilusliku vastupidavuse tšempionaadi ning Blitsad BUNNI autosustamine

TASUTA!!!

VÕIMLEMISKLUBI GITHA

SURJU RAHVAMAJA KUTSUB

Jõulukuuskede põletamine

TULETEATER ZERKALA

SURJU PARGIS 17.00

05. JAANUAR 2025

SOE TEE

Too oma kuusk Surju parki lõkkeplatsile 05.01. lõunaks

Võta kaasa pere, sõbrad ja hea tuju!

Jõuluaja lõpetamine ja kuuskede põletamine

12. JAANUARIL KELL 12.00

LAVI JÄRVE ÄÄRES

Saarde naiskodukaitsjad pakuvad teed, taustaks hea muusika ja grillimise võimalus.

Kuuskede kogumiskohad:

- Veski ja Nõmme tn nurgal
- Klubi taga
- Keslinna parklas
- Üleaudtee bussipeatuse parklas
- Lavi järve ääres
- Tihemetsa Elamukvartali tee 3

Ära vedu kogumiskohtadest 11. jaanuari õhtul.

TULE KOHALE JA NAUDI PÄEVA!

OOTAME TEID

Saarde KultuuriTuur IV kontsert

19. jaanuar 2025 | 14:00
Surju Rahvamajas

Teile esinevad:

Muusikakooli rahvamuusikaansambel
Võimlemisklubi GITHA vilistlasrühm
7.-8. klasside rahvatantsurühm
Meesansambel Nõmmela
Eatute võimlemisrühm ja teised

KOHTUMISENI!

Kuhu minna meie vallas

20. detsember kell 18.00 Jõulukontsert
Surju Rahvamajas

20. detsember kell 19.00 Aastalõpupidu
Tali Seltsimajas

21. detsember kell 17.00 Arsise kellade
ansamblite kontsert „Meie jõulud“
Kilingi-Nõmme Klubis

26. detsember kell 11.00 Saarde valla ja
SK Vaablane lahtised meistrivõistlused
koroonas Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses

26. detsember kell 16.00 Keha ja meele
tasakaaluharjutused Lähkma külamajas

26. detsember kell 17.30 JõuluLED
paarisdiscgolfis discgolfirajal

27. detsember kell 19.00 Aastalõpupidu
Kilingi-Nõmme Klubis

31. detsember kell 21.00 Aastalõpupidu
Surjus

4. jaanuar kell 14.00 Laste ja noorte
jõulupidu Saarde Katariina kirikus

5. jaanuar kell 17.00 Jõulukuuskede
põletamine, tuleteter Zerkala Surju pargis

10. jaanuar kell 18.00 Ilvese pidu e
Võimlejate Nääripäev Kilingi-Nõmme
spordihoones

12. jaanuar kell 12.00 Jõuluaja lõpetamine
ja kuuskede põletamine Lavi järve ääres

19. jaanuar kell 14.00 KultuuriTuur IV kontsert
Surju Rahvamajas

Tasuta
psühholoogiteenus
Saarde vallas

Saarde Vallavalitsus taotles meetmest "RE.7.1 Vaimse tervise teenus" toetust ning alates 01.08.2023 on võimalik tulla psühholoogi vastuvõtule ning lisaks on võimalus leppida telefoni teel kokku kohtumised väljaspool vastuvõtuaegasid. Uue kuu vastuvõtuajad kuulutatakse välja eelmise kuu lõpus ning avaldatakse valla kodulehel, Saarde Sõnumites ja Coopi ekranidel.

Teenus on Saarde valla abivajajale **tasuta**.

Vastuvõtuaeg leppida kokku telefonil 5330 6936, psühholoog Evelyn Eichhorst.

Psühholoogi vastuvõtuajad 2025:

• Kilingi-Nõmmes:
08.01.25; 22.01.25; 05.02.25; 19.02.25; 05.03.25; 19.03.25; 02.04.25; 16.04.25; 30.04.25; 14.05.25; 28.05.25; 11.06.25.

• Surjus:
29.01.25; 12.02.25; 26.02.25; 12.03.25; 26.03.25; 09.04.25; 23.04.25; 07.05.25; 21.05.25; 29.05.25; 18.06.25.

Õnnitleme!

Detsember

HELGI VOOR96

FATINA TEEARU95

ASTA RUUKEL94

KARIN JUHKAM94

ELSA TEDER91

SILVI RAID90

HILJA RÄTSEP90

LEMBIT NÕMM89

ANNA ENNUSAAR89

VELLO VARILEPP89

HELDUR KOLLAMAA88

EHA NÖMMANN88

LIDIA IVANOVA87

VAIKE-MARIE VELIKOPOLJE87

IDA JÜRIMÄE87

AIME ILLI87

SALME HAAVIK86

MAIE TELL85

VALENTINA PIKKUR85

MAIE KIIPUS85

ÜLO ENNUSAAR84

HELMUT PAHK84

OTTO ILOSTE84

LAIN RUUL84

HILDA KINGLA83

KALJO ÕIGE83

REIN LUHA83

TIIA LEHEMETS82

SILVI PULK82

AIME TAMMET82

EESI KOLLA82

LIIVI-MARE PALGE82

VIRVE MÄEMURD82

ALLA EVIK81

MEINHARD MATSON81

RICHARD VOKK81

MARE-VANDA SÕEL81

ELLEN RIDASTE81

EHA AUN80

MAIE TIHANE80

VELLO HANSON80

JAAN ÕILSALU75

REIN REBANE75

MIHAIL GORBUNOV75

ARVI MIILITS75

HEINO KASE70

MART LUHAÄÄR70

TOOMAS KÕUE70

JAAN ILVES70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

Ostan teie auto, kaubiku või maasturi.

Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga.

Tel. 5630 4306

Keha ja meele tasakaal

26. dets 2024
kell 16.00
Lähkma külamajas

Lihtsad harjutused enese heaoluks.
Õpituba juhendab Kairit.
Kui sul on, võta kaasa võimlemismatt
ja registreeri enda osalus
telefonil 5077736

TASUTA. Projekt on rahastatud kohaliku omaalgatuse programmist.

Uued vallakodanikud

Kristel Lillemaa ja Taavi Raudsepa perre sündis 09.11.2024 poeg **LIAM RAUDSEPP**

2024

2025

SURJU RAHVAMAJAS

ANSAMBEL
VÄIKE MEES

AASTAVAHETUSE
Pidu

31. DETSEMBER KELL 21.00
DJ HENRI | ÜLLATUSED | FOTOPEEGEL

Piletid kuni 30.11. 15€, 01.-31.12. 20€, kohapeal 25€
Pakume kohvi, muu võta lauale ise kaasa

Müüd metsamaad, raieõigust, põllumaad või talu?

Pakume parimat hinda ning kiireid ja usaldusväärseid tehinguid! Aitame ka metsamajandamiskavade koostamisel ja teostame eksperthinnanguid.

Helista: **508 0065**, kirjuta: **info@metsamaaost.eu** või vaata: **metsamaaost.eu**

Mälestame lahkunuid

TÖNU ALUNURM
23.02.1966-14.11.2024

MALLE KALJUSAAR
13.07.1968-20.11.2024

LAIN PRUUL
30.11.1931-23.11.2024

SIRJE VARIK
06.06.1951-26.11.2024

ALBERT TATOLDER
10.11.1958-01.12.2024

MAIT LEMMIK
25.03.1959-04.12.2024

TIIVI SAAR
06.08.1941-08.12.2024

ENNO ROOSTMA
23.07.1959-09.12.2024

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressile
janne.elmers@saarde.ee 15. kuupäevaks.

Saarde Sõnumid

Väljaandja: Saarde Vallavalitsus
Tel. 449 0135 www.saarde.ee

Kuulutuste vastuvõtt: Saarde vallavalitsus,
E, T, N 8-16.30; K 8-18.00; R 8-15.00

Küljendus ja trükk: Hansaprint OÜ
tel. 443 3309
www.hansaprint.ee